

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 27/2013

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Advokat Bjørn Brauti

Klagen gjelder: Forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning.

Beslutningsdato: 23. januar 2014

I behandlingen har deltatt: Anne Stine Eger Mollestad
Eva Klepsland Drageset
Odd Helge Olsen
Trond Jørgensen

Konklusjon: Klagen tas til ikke følge.

1. Sammendrag av sakens faktiske sider

Klagen gjelder oppfriskning av oversittet klagefrist for krav etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften), jf. lov 1967-02-10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 31.

██████████, født ██████████, heretter kalt skadelidte, tjenestegjorde i ██████████ i ██████████. Advokat Bjørn Brauti fremsatte på vegne av skadelidte krav om kompensasjon 18. august 2011. Statens pensjonskasse (SPK) startet innhenting av medisinsk dokumentasjon, men det ble ikke innhentet spesialisterklæring i samsvar med det særskilte mandat. SPK avslø krav om kompensasjon i vedtak av 4. oktober 2011, på bakgrunn av at de kom til at skadelidte er varig ervervsmessig ufør uavhengig av eventuelle psykiske plager som følge av tjenesten. Vedtaket ble ikke påklaget.

Skadelidte har en omfattende sykehistorie, der kneleddsartrose, osteotomiinngrep, gastritt og psoriasis-plager har vært sterkt fremtredende. Han fikk innvilget uførepensjon fra 2008. SPK traff vedtak om billighetserstatning 22. januar 2013 etter forskrift om billighetserstatning (Forskrift 2004-12-02 nr. 1563)

I brev av 3. mai 2012 anmodet advokat Brauti om oppfriskning av oversittet klagefrist med grunnlag i forvaltningsloven § 31. I vedtak av 28. februar 2013 ble skadelidtes anmodning om oppfriskning av oversittet klagefrist ikke tatt til følge. Vedtaket ble påklaget 19. mars 2013. SPK fant ikke grunnlag for å omgjøre sitt vedtak.

Advokat Brauti møtte i nemnda på vegne av skadelidte. Det ble anført at SPK burde ha sett på saken på nytt, da advokat Brauti i brev av 20. oktober 2011 informerte SPK om at psoriasis kunne være forårsaket av psykiske belastningskader. Dette var et nytt faktum som etter skadelidtes som burde ha medført at SPK innså at faktum ikke var tilstrekkelig klarlagt. Det ble videre anført at forvaltningsloven § 31 bokstav b) støtter skadelidtes syn om at det bør gis oppfriskning av klagefristen, fordi det ikke ble innhentet spesialisterklæring ved vurderingen av kompensasjonskravet.

2. Klagenemndas vurdering

Det er ikke omtvistet at klagefristen er oversittet. Saken reiser spørsmål om klagen skal behandles til tross for at klagefristen er oversittet, jf. forvaltningsloven (fvl) § 31.

Etter fvl § 31 kan klagen tas under behandling selv om skadelidte har oversittet klagefristen, såfremt a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen, eller har drøyd med å klage etterpå, eller b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd. Videre skal det ved vurdering av om klagen bør tas opp til behandling, legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre. Bestemmelsen oppstiller imidlertid ikke noe rettskrav på oppfriskning selv om vilkårene er oppfylt.

Skadelidte har vært representert ved advokat og fått opplyst om klageadgangen og klagefristen da han ble gjort kjent med vedtaket 4. oktober 2011.

Advokat Brauti har fremholdt at vedtaket ikke ble påklaget, fordi skadelidte på tidspunktet for vedtaket ikke var kjent med at det kunne være sammenheng mellom skadelidtes somatiske plager og hans psykiske plager. Det fremgår av dokumentene i saken at advokat Brauti fortsatte saksbehandlingen og kommunikasjon med SPK uten å påklage vedtaket. Det fremkommer ikke opplysninger om hvorfor vedtaket ikke ble påklaget da skadelidte gjennom sin advokat valgte å fortsette saksbehandlingen og kommunikasjon med SPK. Det var på det aktuelle tidspunkt kjent at det var truffet et vedtak og at det løp en klagefrist. At skadelidte i perioden etter vedtaket erfarte at det kunne være årsakssammenheng mellom hans somatiske og psykiske

lidelser, var ikke til hinder for at klage kunne ha vært inngitt innenfor fristen, eventuelt at det var blitt anmodet om fristutsettelse. For nemnda fremstår det som klart at skadelidte og hans advokat hadde den kunnskap de trengte om klagefrist og klageadgang, uten at de benyttet seg av denne. De kan derfor etter nemndas oppfatning ikke høres med at de ikke kan lastes for å ha oversittet fristen, jf fvl § 31 a). Klagen kan derfor ikke med hjemmel i fvl § 31 a) tas under behandling.

Etter fvl § 31 b) åpnes det for at en klagefrist likevel kan gis oppsettende virkning om det foreligger «særlige grunner».

Det er viktig både av hensyn til effektivitet og ressursbruk at klagefrister overholdes. Hensynet til blant annet innrettelse, forutsigbarhet og tillit til forvaltningen tilsier at det skal en del til for å få oppreisning for å ha oversittet en klagefrist. Forutsetningen etter loven er at det foreligger særlige grunner.

SPK har ikke innhentet spesialisterklæring i henhold til kompensasjonsforskriften § 3. Det er et krav etter forskriften at en slik erklæring skal innhentes. Ved vurderingen av om det foreligger særlige grunner, skal nemnda også se hen til om det er sannsynlig at klagers materielle krav vil føre frem.

Av den foreliggende dokumentasjon i saken, fremstår det som klart at det er skadelidtes somatiske lidelser som har medført at han ikke kan stå i arbeid. Det innebærer ikke nødvendigvis at skadelidte ikke også er plaget av psykiske lidelser, hvilket for så vidt også er erkjent av SPK gjennom vedtak om utbetaling under billighetsforskriften. Forutsetningen for dekning under kompensasjonsforskriften er at den psykiske lidelsen har medført ervervsuførhet. Finnes dette sannsynliggjort, vil skadelidte likevel ikke være berettiget til kompensasjon om han uansett ville ha falt ut av arbeid som følge av andre årsaker. Det foreligger ingen dokumentasjon i saken som tilsier at skadelidtes har psykiske plager som medfører at han er ervervsmessig ufør. Det har ikke vært innhentet spesialisterklæring i anledning kompensasjonssaken. Etter forskriften skulle det ha vært gjort. For nemnda fremstår det likevel som klart at en spesialisterklæring ikke ville kunne endret på det faktum at det er de somatiske plagene, herunder kneleddsartrosen og psoriasisen, som gjør at skadelidte ikke kan stå i arbeid. Det er disse plagene og da i særdeleshet kneleddsartrosen, som har vært sterkt fremtredende i skadelidtes sykdomsbilde gjennom mange år, og det er de som har dannet grunnlag for uførevedtak. Om plagene, slik skadelidte hevder, springer ut av hans psykiske lidelse, er det likevel ikke til å komme bort fra at lidelsene som sådan er av somatisk karakter. Somatiske lidelser er ikke omfattet av kompensasjonsordningen, selv om disse lidelsene kan knyttes til psykiske belastningsskader. Det er med bakgrunn i de foreliggende opplysninger dermed ikke grunnlag for å si at det foreligger særlige grunner etter fvl § 31 b, da det ikke fremstår som sannsynlig at skadelidtes materielle krav vil kunne føre frem. Nemnda finner ikke påvist tilstrekkelige konkrete «særlige grunner» som gjør det «rimelig at klagen blir prøvd», jf. fvl§ 31 første ledd bokstav b).

Det er fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand for klageomgangen stort 26.250,- inkl. mva. Kravet gjelder en tidsbruk på 10,5 timer a kr 2.000,-. Kravet fremstår som rimelig og nødvendig, jf forskrift av 24. juni om klagenemnda § 11, og utgifter til juridisk bistand i anledning klageomgangen dekkes derfor i sin helhet.

Skadelidtes advokat møtte for nemnda og har i den anledning fremsendt en reiseregning på kr. 2.348,-. Utgiftene refunderes i sin helhet.

3. Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. SPKs vedtak om ikke å gi oppfriskning av klagefristen etter forvaltningsloven § 31 opprettholdes.

Saksomkostninger utgjør kr 28 598 inkl. mva for juridisk bistand i anledning klagen og fremsendte reiseregning. Kravet finnes rimelig og nødvendig og dekkes i sin helhet.

Vedtaket er enstemmig.

**

Oslo, 24. februar 2014

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder